

Đánbà

TUAN BAO XUAT BAN NGAY THU SAU

NAM THU 6 = SỐ 267 = RA NGÀY 17 NOVEMBRE 1944

Toa - Soan và Tri - Su 76, Rue Wiélé - Hanoi - Tél. 479

MOI SỐ ba tháng 7.00
6 tháng 13.00
mỗi năm 25.00
0\$50 CHÍNH - PHU
GẤP ĐÔI.
TRU - TỬ VÀ NGÂN -
PHIẾU XIN GỬI VỀ
La DIRECTRICE du
TUAN BAO
DAN - BA
76 Wiélé - Hanoi

Báo tặng giá

Mỗi số 0\$50 6 tháng 13\$00

3 tháng 7\$00 1 năm 25\$00

Chính phủ gấp đôi

xem trong
sô này :

**Lại một mùa rét
nữa**

T. B. Đ. B.

**Thời kỳ mẫu hệ
thượng cổ
của MỘNG-SƠN**

THƠ

của HÀ KHANG
LÊ MỘNG CẦU

**Nước Trung Nguồn
CHUYỆN RIÊNG
TRẢ LỜI ĐẸP
GIA - CHÁNH
THƯ - TÍN v.v...**

Lại một mùa rét nữa

Ban Cứu-Tế Mùa Đông vừa làm việc năm ngoái thì năm nay gió lạnh đã về. Lại sắp tới những tháng kinh-khủng cho những người thiếu manh áo mặc.

Biết bao nhiêu người đã lo lắng cho số phận mình. Khắp nơi, từ thành thị đến thôn quê, sự lo-lắng ấy đã hiện rõ lên trên nét mặt. Ban Cứu-Tế Mùa Đông năm ngoái, đã kêu gọi được rất nhiều tấm lòng từ-thiện, để gom góp nhau vào ấp - ủ cơ-hàn, những sức người có hạn mà sự đau thương thì bao la...

Các bạn thử chịu khó quả bước tới những làng quê trong lúc này mà xem. Cả một bức tranh « rét » hiện ra. Nói đến sự sắm một bộ quần áo để mặc mùa rét, là nói một câu chuyện hoang-đường rồi. Họ cũng còn phải nghĩ đến ăn, mặc dầu là ăn đói.

Lại còn một hạng người có thể lâm nguy trong mùa gió lạnh này nữa. Ấy là hạng sản-phụ. Quần áo còn chả đủ mặc, mụn vải còn chỗ có vá, thì lấy đâu ra tã mà quấn cho con ? Mẹ ốm yếu, con rét mướt, cả mẹ cả con rồi ra thế nào ?

Đó chỉ là một một vài cảnh đau khổ mà chúng tôi vội vàng đem kể với các bạn lúc sang mùa này.

T. B. Đ. B.

HỎI.— Gia đình chúng tôi là một đại gia đình gồm rất đông người. Trên nhất là bà nội tôi, nhiều tuổi, song quốc thước vầu tự mình quán xuyến lấy gia tài và mọi việc trong nhà. Các con cháu chỉ biết tăng phục và dù ai có công việc gì làm ăn riêng. Thì cũng vẫn để bà tôi nuôi cả. Gia đình kẻ cũng khá hòa hợp, nếu không có một người vú già thân tín của bà tôi, làm cho tất cả mọi người đều điều đứng. Mụ được bà tôi yêu và tin cẩn hơn cả con cháu, nên mụ lên ngay cái bậc thứ hai của gia đình, mụ toan hót vu cáo cho người này người nọ làm cho bà tôi luôn luôn rầy rà, làm khổ con cháu, cả các ông con giai cũng bị khổ. Một người thím dâu tôi đã phải bỏ về nhà bỏ mẹ đẻ vì cái nết thảo mai của mụ. Chúng tôi bức bối lắm vì mụ mà đâm ra oán hờn cả mẹ, cả bà. Muốn đuổi mụ đi thì bà tôi bệnh, thương bà tôi đã nói ra miệng con cháu ai muốn bỏ đi thì bỏ, chứ bà tôi không thể bỏ u già được.

Có cách nào trừng trị được cái nết thảo mai của mụ, năm nay mụ đã ngót sáu mươi. Và để cho bà tôi tin con cháu?

TRẢ LỜI.— Ấy chính tại các con cháu chưa ai dám rời nhà của cụ mà đi tự lập kiếm ăn — mới có một người bỏ đi mà người ấy lại là con dâu thì cụ cũng chẳng động tâm mây. Nên cụ mới nói cứng ai bỏ đi thì bỏ chứ cụ quyết chẳng bỏ u già.

Và chắc từ xưa tới nay tuy mọi người đều tức tởi mụ vú



CHUYỆN-RIÊNG

già thảo mai nhưng đều chỉ ngậm ngậm hoặc tỏ ra lẻ tẻ từng người nên cụ không để ý tới. Nếu bây giờ tất cả các con cháu đều đồng lòng như một cuộc làm reo kết tội vú già, yêu cầu cụ phải đuổi vú đi, nếu không tất cả đều bỏ đi để mặc cụ ở với mụ ta, xem cụ có phải núng không? Chỉ e cuộc sống ý lại đã quen nếp rồi, các ông các bà trong lúc gạo châu củi què này không muốn phải tự lo sinh kế, không thể dọa dẫm cụ theo cách ấy được thôi. Không theo được

thì đành chịu cái khổ cái khó chịu vậy.

Nhưng tôi rất lạ, ngần ấy người phần nhiều đã trưởng thành lại lẫn cả các ông con trai mà lại không có cách gì đàn áp nổi một mụ vú già đã ngót sáu chục tuổi ư? Hay trong ấy cũng còn những ẩn tình? Nghe cô nói tôi lượng biết được cái gia thế của cô. Một gia đình quan cách sót lại của thời xưa mà các ông con trai mang danh âm sinh, bây giờ chỉ còn một việc thụ hưởng cái gia tài to lớn và chưa chia của bố mẹ. Chỉ có trong tình trạng ấy người ta mới chịu sống một cách chung đụng dưới quyền của một bà mẹ oai quyền. Và tất cả các cháu cũng đã tiêu lạm nhiên hoặc tiêu một cách khuất tất vào những hoa lợi hiện còn dưới quyền kiểm soát của cụ nên cụ mới mất lòng tin con cháu, và dùng vú già làm tai làm mắt của cụ để dò la phòng xét con cháu. Sự tin cẩn ấy cốt nhiên làm cho mụ vú lên mặt lên mây. Thế rồi chính những người con cháu có làm bấy làm lỗi cũng đâm ra sợ mụ nết. Xưa nay trong gia đình nào mà đưa ở lên chiêm quyền cũng đều do những lẽ ấy cả? Bây giờ mụ đã quen thói rồi khó trừng trị lắm. Song khổ mà không phải là chịu thua. Hãy chờ một hôm cụ đi vắng cả nhà cương quyết mà dọa mụ nếu còn giữ nết thảo mai sẽ trừng phạt mụ đích đáng, xem sao?

(Xem tiếp trang 5)

Quê-Lâm

Nº 6, Rue de la Lague
PHỐ CHÁI CÁI HANOI

Là một hiện giầy phụ nữ được nhiều tín nhiệm của quý bà, quý cô, vì kiểu đẹp và tốt nhất không đâu sánh kịp.



Bản hiệu mới chế ra nhiều kiểu Sandales mùa nực để đi xe đạp rất bền và nhẹ giá tính 0000 phải chăng 000

Thời kỳ hai bà Trưng khởi nghĩa có phải là thời kỳ mẫu hệ không ?

Thời kỳ mẫu hệ thượng cổ,

II

Theo trình tự tiến hóa của xã hội thì sau khi phân công, đàn bà chỉ chuyên đi hái lượm trái cây.

Xã hội xây dựng trên nền kinh tế tự nhiên nên chỉ sự sản xuất bây giờ mới là sản xuất tự nhiên. Cho đến cả sự phân phối cũng chỉ có tính cách tự nhiên mà thôi. Tuy đã biết lợi dụng thiên nhiên và biết dùng một tí nhân lực nhưng loài người vẫn chưa có ý thức rõ rệt về sự phân phối. Loài người chỉ biết có tiêu thụ và hoàn toàn phụ thuộc vào thiên nhiên vậy.

Sau khi từ loài người vượn biến thành loài người chân chính, đoàn kết sống chung với nhau thành bầy lũ lang thang, loài người luôn luôn phải chiến đấu với thiên nhiên bởi vậy con người phải luôn luôn vận động tứ chi, nhất là hai bàn tay. Trước kia, khi còn là người vượn, con người ở rừng sâu đã biết dùng hai tay để vịn cây, trèo cành, hái lượm các hoa thơm tho, trái ngon ngọt. Kịp tới khi đã biến thành loài người chân chính, con người lại vẫn dùng hai tay mà đi tìm cái sống.

Trước kia sống vì rừng sâu, ở rừng sâu, tới khi ấy con người cũng lại sống vì rừng sâu nhiều hơn hết. Mặc dầu đã rải rác hoặc ở những bãi cát (sông bên sông), hoặc ở những bãi cỏ (sông ngoài trời), hoặc vẫn ở những rừng sâu (sông ẩn náu).

Dẫu ở đâu thì bây giờ muốn trú gió mưa, cái phương pháp của loài người cũng chỉ tiến hóa hơn giồng chim, giồng sâu một chút, nghĩa là loài người chỉ mới biết bắc ít trạc héo, cành khô, gộc cỗi lên thành lều thành túp để nương náu cho qua ngày đoạn tháng. Ấy là lối cư trú ở thời cự thạch khí (thời dùng đồ đá đập trước đây trên năm vạn năm). Có thể gọi là thời ở lều túp ngày xưa Cheléen và Acheuléen), dần dần đến những thời huyết cư và huyết cư tu chính (Moustérien và Aurignacien) thì loài người không ở lều ở túp bắc trên cành nữa mà chỉ ở những hang, động, hầm, lỗ. Mãi tới thời tân thạch khí (thời dùng đồ đá mới trước đây hai vạn năm) người thượng cổ mới biết dùng nhà xan hợp những xóm thủy cư, sống trên mặt những hồ, những lạch.

Trong những giai đoạn lịch

sử kể trên, căn bản cái sống của loài người hay nói một cách khác căn bản của đời sống xã hội vẫn là sự hái lượm. Trong cái hoang vu và rậm rạp của rừng sâu, loài người chân chính vẫn giữ lại ít tính cách sinh hoạt của loài người vượn mà sống bằng trái cây. Ấu cũng là vắng theo lẽ cần yếu và tự nhiên.

Đồng thời với sự hái lượm có sự săn bắn cũng khá quan trọng. Bởi luôn luôn vào rừng, luôn các khe rừng, quanh các khố rừng, ra các cửa rừng hàng ngày loài người gặp các giồng chim, giồng thú bay qua và chạy qua trước mắt. Lại do có đốt lửa nấu ăn, đốt lửa sưởi, đốt lửa giữ nhà, đốt lửa chống với những cái rừng rợn của hồn mang, loài người nhận được loài thú nào to và giữ loài thú nào nhỏ và hiền (những thú to và dữ ít sợ lửa bằng những con nhỏ và hiền).

Hàng ngày vì dùng đất cục và đá sỏi mà ném trúng được chim giời, dùng cành cây to mà đánh ngã được dã thú, loài người có ý niệm về sự đi săn và bắt đầu đi săn. Việc đi săn trở nên phận sự của đàn ông vậy.

Điều đó cũng có nhiều lý do chính đáng vì muốn đi săn cần phải có nhiều sức khỏe, cần phải biết nhiều mẹo lới, nhất là cần phải đi xa và đi luôn luôn. Và chẳng chỉ đàn ông mới có nhiều kinh nghiệm

(Xem tiếp trang sau)

ĐANG IN :

Làm bếp giỏi

Lần thứ hai

Sách giầy hơn 300 trang.
Có thêm nhiều bài mới lạ.
Sách in có hạn. Ai mua
trả tiền trước. Không gửi
lĩnh hóa giao ngân.

Giá nũa 10\$

Ở xa gửi thêm 1\$ tiền
cước phí, do nhà xuất-bản
Phụ-Nữ phát-hành.

Thơ và mandat đề cho :

Mme Dao-Thị-Minh
118, Rue Divillier — Hanoi

riêng về sử đi săn và sử dụng được nhiều thứ khí giới cần cho sự đi săn. Vì năm đất tròn mà có ý niệm về sự về đáp để thời ông si, vì đánh rơi đá nhọn mà có ý niệm về sự phóng tên đi nhanh.

Lại nhân thấy mình khi luôn rừng bị vướng vào các rễ cây mà biết đan lưới để giăng bắt các chim muông. Ý niệm ấy cũng dẫn tới ý niệm về sự trải lưới ở các mặt hồ, các giòng sông và các cửa biển.

Giữa khi đàn ông bận về săn bắn, chài lưới thì đàn bà, ngoài việc hái lượm lại chuyên săn sóc tới các việc trong nhà, như nuôi nấng những đàn con chăm lo việc bếp núc đều do những bàn tay mềm yếu đảm nhận và chỉ huy, nên chỉ trong một thời gian rất ngắn đàn bà đã có một địa vị ưu việt trong xã hội, cao hơn cả đàn ông rất rõ rệt.

Con chỉ biết có mẹ mà không biết tới cha. Hình thức gia đình cũ-cũ ở huyết-thông (1) cũng chưa có mặc dầu sự giao cầu lẫn lộn giữa các bầy lũ thượng cổ đã mật liên đi để nhường chỗ cho những mối liên lạc bên bí hơn và sự kết hôn từng đoàn đã xuất hiện một cách khá thân nhiên vì đàn bà cũng như đàn ông đã phải lệ thuộc lẫn nhau về kinh tế.

Hái lượm càng ngày càng được nhiều thì kiếp sống con người cũng dần dần dễ chịu. Sự sản xuất tự nhiên làm cho người ta tin ở thiên nhiên và cái thế nối liền giữa nhân loại và thiên nhiên càng thêm chặt chẽ. Đàn bà cũng biết đi săn nhưng vì yếu đuối nên đi săn rất ít và hầu hết đều quay về hái lượm rất chăm chú, thành

ra nguồn sống được rồi rào và đàn bà trở nên những phần tử xuất sản chính của xã-hội, cam cương này mere cho nên kinh tế tự nhiên. Còn đàn ông dù săn bắn, dù chài lưới, cũng điều không xuất sản được nhiều, phần vì chưa giàu kinh nghiệm, phần thì hai tay hay còn vướng vè, dụng cụ để đi săn, đi chài như cung, nỏ, ông si, lưới, vó hay còn thô sơ.

Giữa khi ấy hoàn cảnh tự nhiên và hoàn cảnh xã-hội vẫn có một thế lưu động. Sự tiếp nối không ngừng ấy là đường trái qua và điều quan hệ còn mãi giữa loài người và tự nhiên. Nhưng giữa loài người và tự nhiên lại cũng có sự mâu thuẫn rất rõ rệt. Chính loài người đã nhận thấy sự mâu thuẫn ấy khi muốn chống lại các trở lực thiên nhiên — ngoài những trở lực nhân tạo — để cho sự sống được tồn tại, sinh sản lực được tăng gia và những nhu cầu thỏa mãn.

Ở thời mầu hệ thượng cổ, khi những nghề săn bắn và chài lưới còn chưa phát triển thì hái lượm cũng vẫn đủ cung cấp cho cái sống hàng ngày của xã-hội. Nhưng dần dần số người càng đông thêm lên mà các

khư rừng thì chỉ có hạn. Lại trái qua những mùa năng cháy dầu, mưa trút lá hay những ngày bão động rừng hoang mà hoa tàn, nụ rụng, quả rơi làm giảm bớt cả lượng thực của những bầy người đang đông thêm.

Một khi sự hái lượm không được phồn thịnh như xưa thì những người lùn bà lại không phải là những phần tử xuất sản chính và cũng không thể là những người cam cương này mere cho nên kinh tế tự nhiên nữa, mặc dầu buổi ấy đàn bà đều rút lui về mà vẫn làm việc bếp núc và sinh con đàn lũ. Cái sống của con người cũng đã thay đổi. Ngoài trái cây, con người đã ăn lá cây và các thứ rau cỏ, các thứ chúng chim, các thứ chim con, các thứ ếch nhái, các thứ ngao hên, các thứ cá tôm Không hoạt động hằng hái để lợi dụng thiên nhiên nhiều như trước, đàn bà đánh dấu hết cho thời kỳ mầu hệ thượng cổ ?

(Xem tiếp trang 9)

Đã in xong :

TIẾNG VỌNG SÔNG NGÂN

THI-PHAM của NGÂN-GIANG

Bản quý giấy Trữ La 12\$00. Loại đặc - biệt bạch-tuyệt có ảnh tác-giả 100\$00, giấy lụa Tây Hồ 40\$00. Tất cả đều có tranh phụ-bản của họa-sĩ Trịnh-Vân. Không gửi lĩnh-hóa giao ngân. Thư và ngân-phiếu để cho tác-giả : Bà Đỗ-thị-Quế 44 Phố Hàng Bông — HANOI

Giải áo hồng hoang

Bán dạ trềm-hương đượm nguyệt vàng,
U - sâu sáo - lộn hận âm - dương :
Gối đôi mái tóc, duyên loan bên,
Hương lẻ hàn-phong, giấc vội choàng...
Thôi thuở thừ - sinh mơ đạo - sĩ,
Hết thời mỹ - nữ biển hồ - lang.
Canh gà leo - lắt bay ngang gối,
Giải áo hồng-hoang thoáng mé giường..

(Hạc-thành tiết mạnh đông)

Khơi sầu áo xanh...

Mang mang đêm nổi gió hàn,
Bến hoa lênh loạng giọng đàn tơ khò ...
Vật vờ giai đoạn sầu xưa :
Nguyệt phai tiếng trúc, sương mờ nhịp sênh
Đề thơ cầu liễu tận - tình
Kẻ quen lang bạt, người đành nhớ thương.
Mái chèo lự sóng trăng giang.
Đêm đêm lòng ngộ mơ đường Giang châu.
Dặm dài du-tử ? Nào đâu ! ...
Tâm - Dương đất trích khơi sầu áo xanh

(Tập sầu se mái tóc)

Đêm lưu biệt

(Tặng Đỗ)

Giường buồn bơ - vơ, dăm giấc lẻ,
Ngập hàn dăm - dăm gối tương - tư.
Song thưa loáng ướt đường giăng quạnh,
Thồn - thức hồn đơn lạnh bến - bờ...

Nghẹn gió « hồng hoang » bàn tay mỏng
Ôn thơ lưu - biệt nổi giăng sầu,
Chuyện lòng u - uất lặn mây đục,
Xướt - ướt tàn thu lọt mộng đầu.

Then kín phòng the, sầu ký - ước,
Áo là thoang - thoảng giấc tàn canh.
Già đêm tê - liệt tình cô phụ
Nghe tiếng sương rơi khẽ giở mình

HÀ-KHANG

Chuyện riêng

(tiếp theo trang hai)

HỎI. — « Tôi và Ch. yêu nhau. Vì một việc rắc rối, gia đình tôi không cho phép, chúng tôi đành chịu đau khổ, mà xa nhau. Ch. đã giúp tôi thành một người con có hiếu. Bây giờ, tôi được tin, Ch. sắp sửa lập gia đình. Đã mấy lần, Ch. dự định, nhưng vì còn yêu tôi, lại dờ dằng. »

« Vậy tôi phải làm sao ? Có nên viết thư khuyên Ch. không ? Hay làm cách gì, để Ch. ganh ghét, giận hờn tôi, để làm theo bốn phận, vâng theo lời thần mẫu của Ch. Vì Ch. là người con trưởng »

TRẢ LỜI. — Đừng nên viết thư khuyên hối mà cũng đừng nên dùng những cách con trẻ như thế khiến càng làm cho nhau vẩn vơ. Duyên đã không thành, đã tự ý ly-sinh cho nhau thì cứ nên lặng lẽ mặc nhau coi như không quan hệ với nhau nữa. Ch. muốn bao giờ lấy vợ thì lấy.

Cô OANH - TUYẾT Phát Lộc. — Chẳng phải tại tiền duyên nghiệp chương hay số kiếp gì cả chỉ vì người đàn bà ấy tuy con nhà từ tề song thiếu giáo dục. Thư cô không đáng được.

THU-LINH

Bà Ký không mặc cả giấu vò nữa, theo hai con vào trong nhà.

Người hàng giấu gọi với :

— Cụ trả thêm cho cháu. Trả thế thì cháu lỗ vốn.

Giọng hời hợt là tỏ ý bán vậy.

Bà Ký đáp :

— Thôi, đang có khách, không mua nữa đâu.

Người bán hàng lâu nhàu, cất gánh lên vai.

Phương cau mặt.

— Sao mẹ không mua cho người ta. Mẹ ra mua đi, mặc chúng con.

Bà Ký cười :

— Kệ. Bọn sáng mẹ mới mở hôm chè sen ướp từ dạo hè năm ngoái, thế mà ngát quá. Hôm cưới cô chè ướp năm nay cũng không bằng. Mẹ vẫn đợi vợ chồng cô đến pha cho uống.

Bà rồi rít gọi thằng nhỏ pha nước và sắp ấm chén. Phương ngồi yên nhìn thấy bức bối mặt hết về tự nhiên, không nghe, không nói một tiếng nào trong câu chuyện giữa mẹ và chồng.

Phương bỗng nhớ ra, một việc hỏi mẹ.

— Quên, sao mãi thấy con chưa về ?

Kha beo tại Phương :

— Thê từ này em không nghe mẹ nói gì à ? Mẹ đã bảo bữa nay thầy và anh Minh đến thăm ông Trưởng ăn cỗ rồi có lẽ ở lại đánh tổ tôm.

Phương hỏi mẹ :

— Sao dạo này thầy con hay đánh tổ tôm thế ? Tôi nào lại cũng chả hay gặp thầy con.

Bà Ký đáp :

— Ấy dạo này mới sinh ra

NUOC TRONG NGUON

CHUYỆN DÀI CỦA THU - THU

(Tiếp theo kỳ trước)

CHIỀU THU

Kính kính vầng hồng anh cả

Hình hắt cảnh thu tiếng gió đưa,
Bàng hoàng em ngỡ bóng anh xưa,
Nào đâu ? Chỉ thấy trời sương lộng,
Núi Đọi bay về chiếc lá khô ...

Hà Nội ngày nay : cảnh nắng mưa
Hồn anh bên ấy biết hay chưa ?
Chiều tà, qua lại Gia-Lâm cũ,
Ai dệt (1) lòng em, tấm ảnh xưa ?

Lê-Mộng-Câu

(1) Dệt kỹ-sư dệt tơ ở xưởng máy dệt ở Gia Lâm

khôa đi bằng quân bài lá bạc ?
Nỗi thất vọng ấy chính Phương đã gây ra, Phương biết thế. Tuy ông Ký tán thành đám cưới của Phương, tuy ông vui vẻ trong dịp vui mừng ấy, song riêng Phương vẫn nhận thấy một vẻ bất đắc dĩ u uẩn trong đôi mắt đã mờ mịt của ông. Và Phương nhớ mãi cách điệu đôi mắt ấy trong cái lúc Phương già từ bỏ mẹ để bước ra cửa lên xe hoa về nhà chồng. Đôi mắt ông Ký nhìn con đắm đắm chứa chan tình âu yếm như luyện tiều con, nhưng đôi mắt ấy cũng như nhủ thầm con :

— Thấy từ già con nhè. Chẳng phải chỉ là từ già người con gái của thầy, nhưng là từ già cả cái mộng cao xa mà thầy đã gói gắm nơi con nữa.

Lời trách móc thật âm thầm

và tha thiết khiến trong cái giờ phút sáng sủa nhất Phương bỗng mủi lòng và nều chẳng tuân theo cái đà của mọi sự vật đang lôi cuốn nàng lúc bấy giờ thì nàng đã ôm cha mà khóc :

— Không con không lấy chồng nữa, con ở nhà với thầy lập một sự nghiệp để thỏa trí của thầy.

Phương nhớ mãi đôi mắt trách móc u ẩn của cha và từ khi cưới nàng luôn luôn chỉ muốn tránh mặt cha. Nàng để ý thì thấy chính cha cũng không muốn gặp mình. Họp khi Phương về nhà gặp đồng đủ cả cha cả mẹ, bà Ký đều gọi nàng là cô Đốc, nếu có ý từ mầu vịnh vang cái địa vị giàu sang của nàng thì Phương thấy hình như ông Ký có vẻ ngượng nghịu khinh khỉnh Ông không

Nàng ngao-ngán lạ, tự nhiên thầy mình cô độc vô cùng và thầy mình như ngồi lăm vào một gia đình xa lạ. Nàng kéo tay Kha, đứng lên :

— Thôi đi, đi mình, đi, đi mình.

Về hàn tập của nàng làm cho bà Ký ngạc nhiên, và Kha ngỡ ngàng ngồi. Chẳng nói đỡ :

— Thì hãy ngồi với mẹ một lát nữa. Mới đến đã đi ngay.

Mặt Phương nhăn như bị :

— Nhưng em muốn đi ngay. Lúc khác lại ngồi lâu với mẹ cũng được.

Bà Ký tỏ ý nhụt lòng. Nhưng Phương cũng không cần. Nàng cảm thấy đôi lần đầu Kha. Bất đắc dĩ Kha phải đứng lên theo. Chẳng nói :

— Mẹ xem tình hình nhà con có lạ không ?

Bà Ký cười nhạt :

— Là gì ? Có gì thiết gì đến tôi. Gọi là đến thăm lấy lệ.

Phương cứ lảng lảng bước ra. Lên xe rồi, Kha khẽ trách :

— Em lạ quá, làm cho mẹ giận. Em vội đi đâu thế ?

Mặt Phương phụng phịu. Đôi mắt nàng rưng rưng. Nàng nét đầu vào ngực Kha :

— Đừng hỏi em. Chỉ biết trên đời này em chỉ trông vào một mình mình mà thôi. Chỉ có một mình mình thôi.

Kha không hiểu gì cả. Chẳng chỉ cho là Phương trẻ con có tính chật chượng. Chẳng mím môi, vuốt đầu Phương :

— Hôm nay em có muốn xem chớp bóng không ?

— Tùy mình. Cứ ở cạnh mình là em sung sướng rồi. Mình là một hạnh phúc và nỗi băn khoăn độc nhất của em.

(Xem tiếp trang sau)

QUÝ BA ! MUỐN CÓ

Giấy tốt, đẹp
bền và dễ đi,
không đâu sánh kịp
xin mời lại hiệu

Quê-Hiên

36, Phố Hàng Bò, 36 3

HANOI

SẼ ĐƯỢC NHƯ Ý

Mùa lạnh bạn muốn có 1
manteau hay veste đẹp

thì may ở hiệu

Lê-Tâm

30, ALE ROUSSEAU 30

= (PHỐ LÔ ĐÚC) HANOI =

Sẽ được hài lòng vì có
cái cắt và thợ lành-nghề

Kha cợt :

— Đã là hạnh phúc mà lại là nỗi băn khoăn nữa. Thế là nghĩa lý gì ?

Phương cũng cười tủm tỉm, ra điệu tự nhận mình đã nói một câu vô lý gặp đầu nói đây song trong lòng nàng thấm nghĩ kiên quyết :

— Thực vậy. Ta sẽ không băn khoăn thắc mắc về một điều gì về một người nào nữa. Ta sẽ chỉ biết và chỉ nghĩ đến chồng ta mà thôi.

Như đề vãng thêm cho ý nghĩ, Phương nũng nịu bảo Kha :

— Mình nhỉ, có phải điều tha thiết nhất của người đàn bà là làm cho chồng sung sướng và tìm sự sung sướng của mình ở trong tình yêu của người chồng ?

Kha gật đầu. Chàng không quên hỏi lại :

— Sao bữa nay em bỗng giờ triết lý ra nhiều thế ?

Phương gạt đi không nghe câu hỏi bốn cọt của chồng. Nàng càng nũng nịu hơn :

— Thế em có làm cho mình sung sướng không ? Lời nói di dỏm và bộ điệu Phương nũng nịu dễ yêu quá, Kha không thể bốn cọt được nữa. Chàng cúi xuống quàng lấy vai Phương trả lời một cách lặng lẽ và âu yếm. Tâm hồn Phương tung bừng và thanh thoát như một trời thu nắng ấm không một vân mây. Nàng nói trong hơi thở :

— Em sung sướng đấy đủ quá. Mình đã làm cho em biết sống.

Nàng muốn nói thêm :

— Từ khi yêu mình, lấy mình, em mới thật là sống thật là có hạnh phúc.

Nhưng Phương thấy gương mặt hình như nàng sắp nói một điều tuy không hẳn là giả dối trong cái lúc này nhưng hình như xúc phạm phụ bạc đến cái quá khứ vẫn còn rất gần của nàng.

Yêu dân nhưng không nịnh dân

Phương đã thêu xong chiếc áo gò. Nàng xếp vào thùng khâu, cái thùng Thanh mà hôm đi chợ Đồng Xuân, nàng đã cố tìm mua cho được. Không phải nàng thích gì nó, nhưng nàng sợ nhớ mẹ nàng có một chiếc và tự dưng nàng cũng nảy cái ý muốn có, để xếp những đồ khâu vá. Nàng đã có một cái va ly con bằng da, Kha lại mua cho nàng một cái hộp bằng gỗ sơn mỹ thuật để đựng kim chỉ, và riêng nàng cũng đã làm một cái ghế có túi vải hoa chũm xường tiện đựng những đồ khâu có thể mang xách ra vườn, ra sân, nhưng tất cả những thứ ấy Phương thấy vẫn có vẻ trẻ con và dỏm dáng.

(Còn nữa)

Cải chính

Kỳ trước ở dưới chuyện ngắn đề hai chữ còn nữa là lầm.

Xin cải chính lại truyện đến đó là hết.

TRONG TỦ SÁCH NGÀY MỚI

MỐI PHẠT HÀNH

KHÔNG-GIÁO

VỚI

Ô ĐÀO-DUY-ANH

Nghiên-cứu của NGUYỄN-UYỄN-DIỂM

GIÁ : 4\$00

ác giả về rõ bộ mặt thực của Không-giáo qua trạng-thái xã-hội kinh-tế đời Chu Mạt, Văn-học và triết-luận (sắp in lại)

của bà MỘNG-SƠN **GIÁ 2\$50**

Văn-chương và Xã-hội

của LUONG-ĐỨC-THIỆP **GIÁ 2\$50**

ĐANG-IN

VIỆT và SÔNG

Khảo luận của : Nguyễn-Xuân-Huy

VĂN NGHỆ MỚI

Ngã-Đa truyện dài của Lê-Mộng-Câu
Về Đâu ? truyện ngắn của Ng: Hoài-Vân
Trận mưa đầu mùa của Hoài-Vân

ĐẠI-HỌC THƯ-XÃ

181 Bis Henri d'Orléans — Hanoi

Giám đốc : Lê-Mộng-Câu

TRA LO'I DEP

Thời kỳ mẫu hệ thượng cổ

(Tiếp theo trang 4)

Cô HOÀNG-HẬU. — Phở - Gia. — 1) Như thế thừa mất 3 cân nhưng đừng lo vì cô mới 15 tuổi còn cao được lắm. 2) Bôi tein ture d'iode khỏi sao được vì đó là một bệnh của ngoài da. Nó lại ở nơi mặt, nếu cô dùng tein ture d'iode không cần thận thì da hồng mất. Có thứ thuốc riêng làm bằng fleur de soufre glycérine, alun v. v. bán ở các hiệu thuốc tây, nên mua mà dùng. 3) Là thứ tem gửi thư 4) Báo của cô B. H. đến 12-1-45 mới hết.

Cô PHÚ Tuyên-Quang. — 1) Da cô hợp với phấn màu Ocre rosée, son màu Lilas, phấn hồng màu rouge étincelant. 2) Có thứ son của ngoại quốc song giá đắt lắm. 3) Tất cả 4 thứ giá chừng 70\$00.

Cô BÍCH-HUYỀN Huế. — 1) Ở má là những mụn trứng cá, mua thuốc trị trứng cá

mà dùng 2) Ở mũi thì dùng lait de concombre sẽ hết những mụn đen. 3) Mặt hay thay đổi sắc là tại cô thuộc về hạng người hay hồi hộp. Bây giờ nên bình tĩnh lại.

Cô TÔN-NỮ Nam-Trân-Huế. — 1) mùa này dùng crème rất hợp. Crème chỉ nên thoa một lượt rất mỏng, thoa nhiều làm bết phần mặt coi loang lổ càng thêm xấu. 2) Son thoa như trong ảnh rất vụng. Phải thoa đều ở môi dưới, rất đậm ở vành môi, còn môi trên thì thoa rất nhạt. 3) Phấn hồng thoa tận gò má hơi chệch về phía tai thì mặt có vẻ trái soan hơn.

Cô BÍCH Hai-Phong. — Đã gửi xuống có hai lọ lait d'amande hạng 20\$.

Cô THÚY Hưng-Yên. — Vui lòng mua dùm chỉ cô thuốc H. N. gói 10\$.

Cô TUYẾT Hưng-Yên. — 1) Cao như thế đẹp lắm, còn về số cân cô có thể mập hơn nữa nếu cô ăn uống cho có điều độ và mỗi sáng tập thể thao (như làm mouvements respiratoires, nhảy dây v. v. lấy nửa giờ. 2) Dùng lait d'amande và crème Tsar da mặt sẽ mịn 3) Muốn ngực nở thì bôi périssoire và tập bơi ở dưới nước. 4) Uống thuốc lọc máu cũng tốt, còn lông mặt thì rửa bằng eau oxygénée pha với nước lã. 1 thìa e. o. thì một lít nước.

Cô PHƯƠNG Hải-Dương. — Đã gửi thời son và 2 lọ lait d'amande.

(1) Lafitan nhận rằng dưới chế-độ mẫu-hệ gia-đình chưa có nhưng ông không nói rõ là hình thức gia-đình gì. Theo Pokrobski, khi nhận xét về gia đình tiền-sử của giống người Tư-lạp-phu thì thấy các phần tử trong những gia-đình ấy gồm có thợ thuyền làm ở cùng một nơi khai-khăn, binh-lính ở cùng một đội, những người cùng thờ một ông thần. Như vậy là ở thời tiền-sử đã có gia-đình nhưng là gia-đình xây-dựng trên sự tương-quan về kinh-tế, chứ không phải trên sự liên-lệ về huyết-thống. Gia-đình huyết-thống chưa có ở thời-kỳ mẫu-hệ vậy.

Mộng - Sơn

Bổ chính

Trong bài vài nhận xét về xã-hội thượng-cổ của bà mộng-sơn đăng kỳ trước, còn sót lại một đoạn ở trang 6 cột hai, nay xin sắp nốt:

« Những bầy lũ thượng-cổ
« ấy đều sống bằng trái cây,
« sâu bọ bằng những con vật
« nhỏ bé hiền lành hàng
« ngày bắt được. » Vậy nay
xin bổ-chính.

Đ. B. T. B.

Nuoc Nam

Một tờ tuần báo
mà tất cả mọi
người đều nên đọc

Mỗi số 0\$20
Một năm 9\$00

CHỦ NHIỆM :
LƯƠNG-GHỌC-HIỂN

97, Phố Hàng Gai
HANOI



Mũ và giày cho trẻ em 7, 8 tháng

Văn đồ dùng đồ dùng kỹ [265]

Mũ kiểu quả dưa

Bắt đầu 34 mũi, đan một hàng thêm ra một mũi, một hàng bắt đi



hàng bắt đi một mũi, tức là một đầu thì thu 1 đầu thì thêm. Phải

đếm lại luôn, lúc nào cũng cần đủ 34 mũi. Đan một hàng phải một hàng trái cùng đan chon cả.

Lại đan 5 mũi một đầu, đan tuyến xuống làm nếp. đan 23 hàng thì đan một hàng lên. Ở mặt phải đan đến chỗ này thì bên thu đối thành bên thêm, bên thêm, làm bên thu, cứ thế đan 23 hàng thì lại đan một hàng tuyến lên ở mặt phải. Lại đối bên thu làm bên thêm bên thêm làm bên thu đan 15 hàng. Song lại đối như trên (thu ra thêm.) Chỗ này là đang trước mặt. Đan một hàng tuyến lên ở mặt phải rồi đan 23 hàng, đan một hàng lên, sau đan 23 hàng nữa là thu hết.

Giải mũ

Bắt đầu 6 mũi đan tuyến xuống, đan 40 hàng thì thu hết khâu vào chỗ hai đầu có giấu 1 (coi hình vẽ).

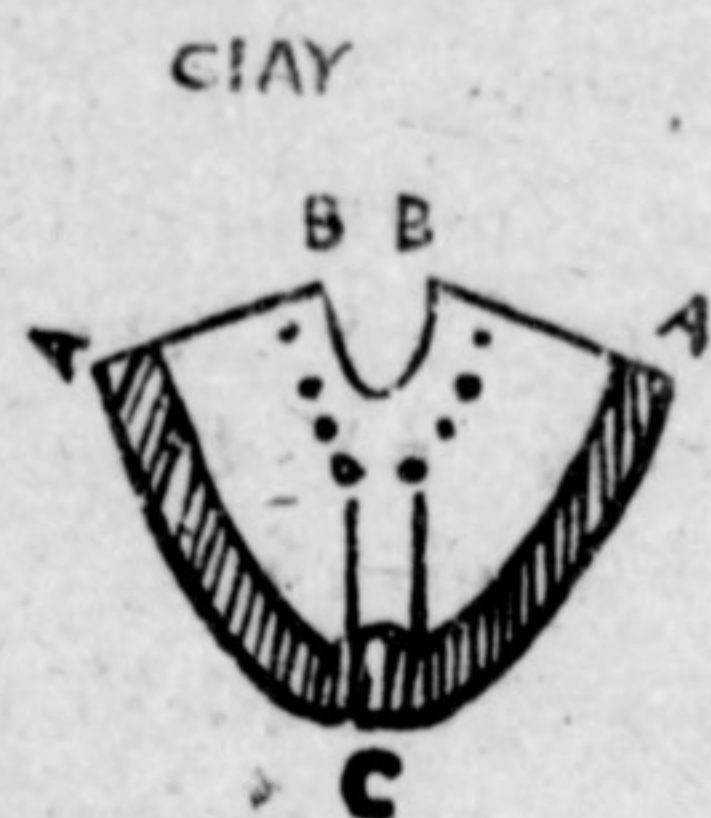
Mũi khâu nối hai đầu A (coi hình vẽ) chập lại, rồi khâu hai bên từ A sang B, hai đầu chập lại, khâu song, khâu hai đầu B, chập lại đến C. Bắt đầu 48 mũi, đan 12 hàng tuyến xuống, mỗi đầu mỗi hàng thêm ra một mũi tức là 60 mũi chia ra làm hai bên, mỗi bên 25 mũi còn ở giữa 10 mũi làm đầu giấy. Đan 24 mũi thì thu 3 mũi



chập làm một, lấy 1 mũi ở chỗ 10 mũi, 2 mũi ở chỗ 25

mũi, tức là thu mỗi bên 2 mũi, một trái đan luôn không thu. Sang mặt phải, đến chỗ thu, lại bắt đầu thu 3 mũi chập làm một. Lúc nào cũng phải để ở giữa 8 mũi, những mũi thu là sang hai bên cả. Đan 16 hàng thì đan 2 hàng tròn rồi đan 3 mũi lại thêm ra một mũi làm lỗ thủng để luôn giấy. Rồi đan 2 mũi phải, hai mũi trái, cứ thế đan được 16 hàng thì thu hết. Lúc luôn giấy bẻ từ cổ giấy xuống đến chỗ luôn giấy.

Lúc khâu : chập 2 đầu B (coi hình) lại, khâu xuống đến đầu mũi giấy C.



Cành hoa trên mũ

Thêu vào laine nên thêu những point nổi hẳn lên như point de paste, thêu 1 cành, một hoa và 1, 2 cái lá nhỏ, trông giản dị thanh thanh đẹp hơn.

Lời dặn. — Sợi giấy buộc ở cổ áo (coi kỳ trước) và giày thì chập 8 lần sợi laine lại như se chỉ, hai đầu thắt mỗi cho khỏi tuột.

CÔ NGỌC TIÊU

SẮP CÓ BÁN :

CỎ DẠI

TẬP VĂN ĐẶC SẮC NHẤT CỦA Tô-Hoài

Còn một ít :

Trên đường Nghệ-thuật

Văn-học bình-luận của Vũ Ngọc-Phan — Giá : 3\$00

ĐANG IN **Cây đàn Kỳ mông** truyện của **Hoffmann**

Bản dịch của Vũ-Ngọc-Phan

nhà XUẤT-ẢN HÀ NỘI — VŨ-GIA-TRANG Thái-Hà Ấp — Hà Nội

THU TIN

Đã nhận được mandats của quý vị kẻ dưới đây vậy xin cảm tạ.

Bà Hoàng Thiệu (Quảng Ngãi) cô Hà thị Trinh (Ninh bình) n^o Thanh Tao và bà Đặng đình Ngừ (Vinh) ông Tống Sư (Hưng nhân) bà Nguyễn thị Thi (Saigon) cô Quách tư Trân (Soctrang) ông Nguyễn đình Tía (Pleiku) cô Nguyễn thị Sơn Vinh yên) ông Lê thành Tuấn Huê) cô Phương Dung (Vinh) điện) cô Oanh (Hòa bình) cô Thành (Hà côi) cô Trần ngọc Huệ (Vinh) cô Võ thị Yên (Chợ lớn) cô Hoàng ngọc Thiệu (Lao kay) cô Hoàng như Duyên (Đông Hới) cô Trần thị Trường (Thái bình) cô Bích Liên (Lục nam) ông Vương Công (Quảng Ngãi) ông Lê văn Giàu (Đầu một) bà Phan văn Hào Cao bình) cô Đào thị Kim (Hưng hóa) cô Trịnh Bích Huệ (Sơn tây) bà Lê Ta và cô Bạch Huệ (Huê) cô Nguyễn thị Cừ (Sơn tây) ông Tống Sư (Thái bình) bà Phan huy Xương (Huê) cô Ngọc Hiền (Hà đông) ông Nam Tân (Haiphong) ông Hạc Thành (Thanh hóa).

Bà Hải (Sơn tây) 1) Không bao giờ nên làm gì mạnh, như bước cao, với xa. Ăn ít đồ cay

nóng và bao giờ cũng nên bình tĩnh. Hễ được ba tháng thì mỗi tháng đi thăm cô đỡ một lần.

2) Vui lòng mua dùm bà Lanoline.

Cô Bắc (Bắc ninh) Đã trình số bưu-điện. Đã mua dùm lotion capillaire.

Ô. Triệu tri Lai (Thái bình) Ông cho biết địa chỉ.

Ông Hà Khang, cô H. th. Chinh (Ninh bình) Muốn biết địa - chỉ, gửi cho Tr. Đ. 75 Paniers Hanoi.

Bà Vũ Tuất (Bắc kạn) Hạn báo cũ hết từ 28-2-44 thêm sáu tháng nữa là đến 28-8-44.

Bà X. (Hưng hóa) Chưa gởi được mỹ phẩm, vì số Bưu-Điện chưa nhận.

Ông Nguyễn ngọc Hoan (Bến cát) Hạn báo đến 31-12-44 hết.

Bạn muốn có bản kê tên 285q để lựa sách đọc

Tủ sách quý của bạn, vì cho mượn hay vì mất cắp mà thiếu nhiều quyển, nay tìm mua khắp nơi không có, bạn hãy viết ngay thư kèm tem 0p.56 cho Kiosque Thanh-Tao Vinh, vài ngày sau, bạn sẽ nhận được sắp giấy đánh máy kê tên trên 285 quyển, đủ các loại (khảo cứu, phê bình, phóng sự, kịch, thơ, tiểu-thuyết) xuất-bản từ 1940 đến nay. Mua một lần 40p. bạn sẽ không phải chịu tiền cước. Thứ nào chúng tôi không có sẽ cố tìm mua giùm bạn

Mỗi gia - đình của các bà và các cô CẦN PHẢI CÓ 1 TỜ BÁO ĐÀN-BÀ

TÌNH THƠ ĐÃ CÓ BẢN GIÁ 2p.50.

MỘT TẬP THƠ MỚI CỦA

B.D. ÁI-MỸ và TRINH-LIÊN (tức Tô liên)

«... NHỮNG NÉT TÌNH ĐẬM - ĐÀ Ở TRONG NHỮNG LỜI THƠ ĐAY MỚI MẸ...»

in toàn giấy tốt — bìa 2 màu có hai bản khắc gỗ soda

Sách in có hạn -- vì nào muốn, xin viết thư về nhà xuất bản:

Mr BỬU - ĐÀO 3 rue Courbet, Quaihoa



THUỐC GIA-TRUYỀN TUYỆT HAY ::

PHÒNG - TÍCH **CON CHIM** 0p 50
 THUỐC - LY **CON CHIM** 0. 40
 THUỐC - HO. **CON CHIM** 0. 40
 CHÍNH - KHÍ **CON CHIM** 0. 40

DAU CHÔI HOA - KỶ GIA 1 p. 20

ĐẠI-LÝ TỔNG PHÁT HÀNH:

NAM-TÂN 109, Bonnal Haiphong.

AN-HÀ 13 Rue du Cuivre Hanoi.



GIÚP CÔNG QUÝ !

Ý nhị gì bằng bỏ ra mỗi tháng
 một đồng mua tằm về ;

Sò Đông Pháp

mà còn hy vọng sẽ có :

Nhà lầu, ô-tô, tha hồ sung sướng
 mỗi tháng mở một kỳ

THANH-HƯƠNG

Hiệu bánh ngon và khéo nhất

— HANOI —

Đủ các thứ bánh mứt lối ta.

NHẬN LÀM : BÁNH ĐÁM CƯỚI

43, PHUC-KIEN ○ VÀ CÁC THỨ ○

H A N O I BÁNH SÊU, TẾT.

CÂN ĐỀ Ý HAI ĐIỀU :

1) Phương thuốc ho lao của cụ TRỊNH-HẢI-LONG (một là ông [độc học HẢI] là đáng tin cậy vì đã cứu được nhiều người mắc bệnh ho lao, ho ra máu hay ho Găm, Có 2 thứ Có hai thứ: 8p00 và 10p00 — hạng đặc biệt 12p00

2) Toàn cõi Đại-Á-Đông ai cũng rõ sự công hiệu của Nước Cốt Sâm Cao-Ly còn sâm Cao-Ly chung lấy nước cốt Đại tài bổ dưỡng người già yếu. Thanh niên nam nữ gây cảm, học nhược. Vả

Ve lớn: 8p00 nhỏ 5p00 — hạng đặc biệt 10p00

Ở XA MUA GỬI MANDAT CHO ÔNG :

TRỊNH-VĂN-HÀO

19, Rue de Vassoigne, Tân-dinh—Saigon

Muốn được sinh tươi.
 các bạn hãy dùng thử :

7 MÀU SẮP MÔI
Pimprelle

Do nhà Kỹ-sự hóa-học JEAN BEYER chế-tạo

Bán theo giá quảng-cáo

6P.90 MỘT ÔNG.

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN :

72, WIELE HANOI 72,

IAMDA & C^{le}

(CẦN NHIỀU ĐẠI-LÝ CÁC TỈNH)

Vừa thấy

SỤT CÂN, MẤT NGỦ, ĂN ÍT, MAU MỆT

Quý-ngài nên nhớ ngay đến

CỦ'U—LONG—HOÀN

VỎ—ĐÌNH—DÂN

TỔNG PHÁT HÀNH Miền bắc Đông-Pháp

ÉTABLISSEMENT VẠN-LÓA • 18 Rue des cantonnais—HANOI

Publication autorisée par arrêté du Gouverneur Général du 19 Janvier 1939

Imprimerie Le-Cuong, tirage

Exemplaires La gérante LƯU-THỊ-YEN dite THUY-AN